

Aktualitások

Igazi bolondos április volt Salgótarjánban is. Reggelre menet egy szempillantás alatt hatalmas hópelyhek hullottak ránk, mint karácsony táján, majd néhány perc múlva újra napsütésben gyalogoltunk. Fönn, a Gedőc-tetői TIT-bázison bizony gyorsan nyargal a szél, ezért jólesik a benti meleg, no meg itt beszélgetni is könnyebb.

Beszélgetőtársam *Köles Sándor*, a Népművelési Intézet klubos ügyekkel (is) foglalkozó munkatársa, akinek az is dolga, hogy bennünket, úgynevezett megyei klubosokat néha – mint most is – összehívjon egy kis eszmecsereére.

Ez adott alkalmat arra, hogy legutóbbi ülése kapcsán az Országos Ifjúsági Klubtanácsról – röviden: OIKT-ről – és a klubmozgalom aktualitásairól beszélgessünk. Köles Sanyi duplán is autentikus ezen ügyekben, hiszen munkája mellett egyben ő az OIKT ügyvezető titkára.

– *Hogy kerültél ebbe a tisztségbe?*

– A Népművelési Intézet vállalt hivatásánál fogva is feladatának tartja a különféle művelődési mozgalmak – köztük az ifjúsági klubmozgalom – segítését, új kezdeményezések életre hozását, fölkarolását. Ez a munka abban is megnyilvánul, hogy az Intézet részt vesz azoknak az országos szervezeteknek, testületeknek a munkájában, amelyeknek kapcsolódási pontjai vannak ezekhez a mozgalmakhoz, tevékenységi formákhoz. Magamról annyit: harmadik éve vagyok jelenlegi munkahelyemen, megbízásom erre a feladatra is szól, tehát kézenfekvőnek látszott, hogy a Népművelési Intézetet én képviseljem az OIKT-ban. Ennek folytán jelöltek ki az ügyvezető titkári funkcióbetöltésére.

– *Milyen feladatokat adtak ezzel számodra?*

– Azt hiszem, hogy ez nincs pontosan meghatározva, van olyan része is, amit a magam számára is értelmezni kellett. Úgy gondolom, ez a feladat valamiféle közvetítő szerep föl-vállalását is jelenti abban a folyamatban, amelyben ez a testület közelebb kerülhet az ifjúsági klubokhoz. Persze ez konkrét feladatokkal is együtt jár: különféle jelentések előkészítésében való közreműködés, az országos pályázatok elemzése, javaslatok összegzése stb., vagy pl. mint legutóbb a nyíregyházi klubok konferenciaszervezésében való részvétel.

– *Bevallom neked, hogy ez a testület számomra – hát még a klubvezetők számára! – a mai napig szinte ismeretlen összetételű és tevékenységű csodabogár, amely valahol az országos szervek mennyei magasságában időnként eldönti, hogy melyik megye mennyi pénzt kapjon... s hogy még mivel foglalkozik, fogalmam (fogalmunk) sincs. Jó lenne hát először az összetételéről szólni.*

– Amióta az ifjúsági klubmozgalom irányítása ismét állami kézbe került – ez 1979-ben volt –, a testület titkára a Művelődési Minisztérium képviselője – jelenleg dr. Vincze Tamásné osztályvezető –, elnöke a KISZ KB titkára, dr. Köpf Lászlóné.

– *Tagjai pedig...?*

– Erről is beszéllek majd, de előbb tisztázni szeretnék valamit. Az OIKT a Művelődési Minisztérium tanácsadó testülete, tagjai azoknak a szervezeteknek és szervezeteknek a képviselői, akik részben a fenntartó intézmények, vállalatok, mozgalmak érdekvédelmi központjait képviselik – pl. TOT, SZOT, SZÖVOSZ stb. –, illetve azoknak az állami szervezeteknek a képviselői, amelyek az ifjúság- és a művelődéspolitikai kidolgozásában és végrehajtásában vesznek részt, pl. Állami Ifjúsági Bizottság, Országos Közművelődési Tanács. Ez az összetétel egyfajta egyeztető, koordinatív feladatot is jelent a klubtanács számára. Ebből az következik, hogy tagjaik nem klubvezetők, de valamikor – függetlenül jelenlegi beosztásuktól – azok voltak. Viszont hadd jegyezzem meg – a kérdés mögött húzódó kritikára is válaszolva –, hogy én nemcsak abban látom a problémát, hogy nincs gyakorlott klubvezető az OIKT tagjai között. (Jó lenne, ha több lenne, de ezt az elvet elsősorban a területi klubtanácsokban kellene érvé-

nyesíteni.) Döntőnek azt tartanám, ha a területi klubtanácsok delegálnának képviselőket az OIKT-ba, és ezen keresztül jelenhetnének meg közvetlenebbül az ifjúsági klubok megoldásra váró problémái. Ez persze nem menti föl az OIKT-t az alól, hogy frissebben reagáljon és az aktuális rotációkat időben végrehajtsa, tervszerűbbé tegye munkáját.

– *Beszélgetésünk igazi apropója az az áprilisi OIKT-ülés, ahol – reményeink szerint – történni kellett valaminek az elmúlt év szakmai vitái nyomán. Mi történt akkor és azóta?*

– A szolnoki és a nyíregyházi táborok szekcióvitái és összegzései alapján – Pordány Saroltával – összeállítottunk egy teljes és sokirányú nyersanyagot *Érvek, ellenérvek a klubmozgalomról* címmel. Ezt elküldtük véleményezésre, s ezt meg is tették. Szeptemberben pedig Velencén találkozott ez a stáb, ahol még egyszer "átbeszéltük" az anyagot. Végül is ugyanaz az eredmény született, mintha munkabizottságokban végeztük volna el.

– *Vagyis az IFJÚSÁGI KLUB '84 című anyag született meg, amelyet tehát az írásos és szóbeli szakvélemények alapján állítottatok össze. Mi lett ennek a sorsa?*

– Tavaly ősszel elküldtük valamennyi érdekelt szervnek, és a szöveg beépült abba az előterjesztésbe, amelyet az OIKT az Országos Közművelődési Tanács elé vitt valamikor februárban. Ez alapján az OKT felhatalmazta az OIKT-t, hogy dolgozzon ki új irányelveket.

– *Hogy fog ez történni?*

– Létrejön egy munkabizottság, melyben a már ismert országos szervek képviselői mellett helyet kap néhány szakember – köztük én is.

– *Mit vársz ettől a munkától?*

– Azt, hogy deklarálja azokat az elveket, amelyekben a szolnoki, nyíregyházi tanácskozások résztvevői egyezsége jutottak. De a problémát nem szabad leszűkíteni az irányelvekre.

– *Miben látod az ifjúsági klubmozgalom mai helyzetének lényegét?*

– Alapvető probléma, hogy a hatvanas évek mozgalma megmerevedett, és ma már egyfajta tehetetlenségi nyomaték viszi az egészet előre. Nem vesszük tudomásul, hogy az emberi közösség, így a klub is él, virul, meghal... Nehezen viseljük el a spontán kezdeményezéseket. Továbbra is az intézményeket erőltetjük, holott megváltoztak a fiatalok szokásai, igényei. Ezt egyébként számos új dokumentum is kimondja. De még az egész intézményrendszeren belül sem vált nagykorúvá az ifjúsági klub. Ehhez az is szükséges, hogy élete minden színterén meglegyen erre a lehetősége. Különben születnek már ez irányú állami és politikai kezdeményezések, a választásoktól a vállalati tanácsok működéséig. Tehát nem egyszerűen irányelv kérdése az egész.

– *Látsz ilyen változásokra reményt?*

– Talán...

– *Köszönöm a beszélgetést.*